

KAUSIKONSERTTI

Fagotin kuningas

OULU
SINFONIA

Perjantai 10.5.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Rumon Gamba kapellimestari
Bram van Sambeek fagotti
Oulu Sinfonia

Käsiohjelma 3 €

Ohjelma

Rumon Gamba kapellimestari
Bram van Sambeek fagotti
Oulu Sinfonia

Outi Tarkiainen (1985–):
Mosaics (2021, e.k. Suomessa)

Jaakko Kuusisto (1974–2022):
Konsertto fagotille ja orkesterille op. 35 (2017)

Johannes Brahms (1833–1897) (sov. Arnold Schönberg):
Pianokvartetto nro 1 g-molli (1861/1937)

I Allegro

II Intermezzo

III Andante con moto

IV Rondo alla Zingarese

Kesto noin 1 h 55 min (sis. väliajan)

Varaslähtö Ravintola Preludissa klo 18.30.
Keskustelu illan konsertista.

Outi Tarkiainen on Suomen kansainvälinen elävä säveltäjä tällä hetkellä – hänen teoksilleen on jatkuvasti kysyntää eri puolilla Eurooppaa ja Yhdysvaltoja. Lapin luonto, jazz, äitiys ja ihmisääni ovat kenties voimakkaimmin vaikuttaneet Tarkiaisen monipuoliseen ja puhuttelevaan musiikkiin. ”Musiikki on luonnonvoima, joka voi vyöryä ihmisen päälle ja jopa muuttaa kohtaloita”, hän on sanonut, ja jokin erityinen voima hänen musiikissaan tuntuukin aina olevan.

Göteborgin sinfoniaorkesterin ja Oulu Sinfonian yhteistilauksena syntynyt *Mosaics* on ikään kuin verso Tarkiaisen ensimmäisestä oopperasta *A Room of One’s One*. Virginia Woolfin romaanista innoituksensa saaneen oopperan kantaesitys oli Saksassa Hagenin oopperassa keväällä 2022, ja sama produktio vieraili Savonlinnan Oopperajuhlilla seuraavana kesänä.

Säveltäjä kirjoittaa: ”Pohjoismaissa – myös Suomessa – meitä ympäröi maailman puhtaimpana säilynyt luonto, joka muuttuu nyt nopeasti ilmaston lämmetessä. Uudet säät näkyvät eri tavoin eri paikoissa – *Mosaics* rakentuu ja inspiroituu nimensä mukaisesti mosaiikkimaisesti tuon todellisuuden pirstaleista.”

Sävellystilaus oli osa projektia ”Nordic, a Fragile Hope”, jossa luontokuvaaja ja dokumentaristi **Joakim Odelberg** käsitteli ilmastokriisiä, mutta se toimii myös ilman tätä visuaalista elementtiä, itsenäisenä orkesteriteoksena.

Kapellimestari, viulisti ja säveltäjä **Jaakko Kuusiston** (1974–2022) laaja-alainen ura musiikin parissa käynnistyi viulistina 1990-luvulla useiden kansainvälisten kilpailumenestysten myötä. Hän oli myös yksi ahkerimmin levyttäneitä suomalaisia instrumentalisteja, jonka taltiointien joukosta löytyy paljon keskeistä suomalaista ohjelmistoa. Kuusiston kamari- ja laulumusiikkia, oopperoita elokuvamusiikkia ja orkesterimusiikkia sisältävän tuotannon viimeiseksi jääneistä teoksista keskeisen osan muodostavat konsertot. **Elina Vähälälle** kirjoitetun viulukonserton (2012) jälkeen syntyivät pianokonsertto (2016) ja konsertot fagotille (2017) ja trumpetille (2017). Orkesterilla oli aivan erityinen asema Jaakko Kuusiston elämässä. ”Oikeastaan orkesteri on soittimeni”, hän on sanonut ja se on myös syy siihen, että hän otsikoi fagotille kirjoittamansa konserton nimenomaan konsertoksi fagotille ja orkesterille. Molemmat ovat yhtä tärkeitä.

Musiikki on luonnonvoima, joka voi vyöryä ihmisen päälle ja jopa muuttaa kohtaloita.

Outi Tarkiainen

Fagotille kirjoitettuja konserttoja ei ylimalkaan ole kovin montaa. Suomalaisista säveltäjistä niitä ovat kirjoittaneet Kuusiston lisäksi **Kalevi Aho, Sebastian Fagerlund, Jouni Kaipainen** ja **Harri Ahmas**, jonka teos on niin tuore, että se odottaa vielä kantaesitystään.

Oman konserttonsa kantaesitystä edeltävässä haastattelussa Jaakko Kuusisto kuvaili yksiosaista teostaan kaksijakoiseksi: rauhallisen etenemisen vastapainoksi tarvitaan myös sorminäppäryyttä. Kuusisto ei pitänyt tapanaan antaa yleisölle varsinaisia kuunteluohjeita, eikä tehnyt niin nytkään, mutta mainitsi kuitenkin kolme ”rakennuspalikkaa”, joita voi halutessaan seurata. Näistä ensimmäinen on aivan teoksen alkutahdeissa, joissa orkesterin ”pieniin sekunteihin perustuvat intervallipyrähdykset muodostavat tietynlaisen harmonian.” Pieni sekunti jatkaa välkettä eri muodoissa läpi koko kappaleen. Toinen on pieni aaltomainen melodia, jonka fagotti soittaa osuutensa alussa. ”Sen sävelmate-

riaali sisältää paljon sitä tematiikkaa, jota tässä kappaleessa ylipäättään on.” Kuusiston mainitsema kolmas rakennuspalikka on hidas ja vääjäämättömästi toistuva rytmiaihe ensin pianon ja harpun, sitten patarumpujen ja edelleen muissa stemmoissa, kunnes ”se ottaa melko suuren roolin hiukan jyskyttävänä vähän ennen teoksen loppuhuipennusta.” Jaakko Kuusiston konsertto fagotille ja orkesterille on Radion Sinfonia-orkesterin tilaus soolofagotisti **Otto Virtaselle**, joka soitti kantaesityksen 21.4.2017 kapellimestari **Anna-Maria Helsingin** johdolla.

Arnold Schönbergin tekemä versio **Johannes Brahmsin** pianokvartetosta nro 1 g-molli on ällistytävä teos. Jos sen kuulee varoittamatta, on päällimmäinen reaktio hämmennys: musiikki on tuttua, epäilemättä Brahmsia, mutta ei kuitenkaan voi olla Brahmsin säveltämää. Teosta on kutsuttu Brahmsin viidenneksi sinfoniaksi, ja sellaisena se onkin löytänyt paikkansa orkestereiden ohjelmistossa.

Kummajainen syntyi kapellimestari **Otto Klempererin** aloitteesta vuonna 1937. Arnold Schönberg innostui saamastaan tehtävästä, sillä hän piti alkuperäistä pianokvartettoa aavistuksen epäonnistuneena. Siinä oli hänen mielestään tasapaino-ongelma – piano dominoi liikaa kokonaisuutta peittäen alleen viulun, alttoviulun ja sellon. ”Pianokvartetosta kuulee vain huonoja esityksiä”, Schönberg väitti. ”Piano-osuus on niin vaikea, että pianistin on oltava ensiluokkainen. Mitä parempi on pianisti, sitä voimakkaammin hän soittaa ja sitä vähemmän kuulemme jousista.”

Orkesteriversio syntyi nopeasti, eikä ihme, sillä Schönberg oli nuorena muusikkona elättänyt itseään sovittamalla kylpylöiden ja kahviloiden salonkiorkestereille ooppera- ja operettisävelmiä. Hän suhtautui Klempererin antamaan tehtävään hieman samalla tavalla: tarkoitus on poimia musiikin ydin mahdollisimman hyvin uuden kokoonpanon käyttöön. Hän ei pyri kirjoittamaan Brahmsin ajatuksia orkesterille niin kuin Brahms sen tekisi eikä siis kuvittele Brahmsin kamarimusiikkia tämän sinfoniaksi, vaan tuo liian harvoin kuullun mestariteoksen orkesterikonserttien ohjelmistoon.

Niinpä mukaan on roiskahtanut paljon kromatiikkaa, toisin sanoen sävellajiin kuulumattomia säveliä. Niitä kuullaan erityisesti vaskipuhaltimien osuuksissa. Finaalissa Brahmsin musiikkiin tuo outoa väriä

ksylofoni, jota Brahms ei koskaan käyttänyt. Kun Schönberg nostaa pianokvartetosta esiin jousille kuuluvaa materiaalia, orkesteriversiossa tuntuu olevan alkuperäistä enemmän yksityiskohtia. Schönbergin tavoitteena oli värittää jokainen osa eri tavalla korostaen näin niiden erityistä tunnelmaa.

Orkesteri on rikas ja runsas, paksu ja tiheä – kenties jotain sellaista, jota Brahms olisi voinut kirjoittaa 1930-luvulla. Schönberg väittikin näin, mutta ei tainnut olla ihan tosissaan, sillä itse asiassa orkesterissa ei ole mitään sellaista, mikä ei olisi ollut Brahmsin käytettävissä jo tämän elinaikana. Musiikki ei ole modernia, se vain poikkeaa siitä, mihin Brahmsin sinfonioissa olemme totuneet.

Alkuperäinen pianokvartetto on kenties säveltäjänsä paras teos. Se on soitettu jokaisena kesänä Kuhmon kamarimusiikissa, ja se totisesti ansaitsee tulla kuulluksi myös orkesterikonserteissa. Brahms sävelsi pianokvartetton vuosina 1856–61, ja se on nuoren taituripianistin peloton taidonnäyte. Ensiesityksessä Hampurissa pianoa soitti **Clara Schumann**, mutta kun teos kuultiin ensimmäisen kerran Wienissä, Brahms soitti itse pianoa. Pianokvartetossa on neljä osaa, joista jokainen voisi olla itsenäinen teos ja sellaisena hittikappale. Erityisen suosittu on unkarilaisilla mustalaissävelmillä lentoon pääsevä finaali. ♡

Rumon Gamba © Kati Leinonen

Rumon Gamba kapellimestari

Ennen vuonna 2022 alkanutta kauttaan Oulu Sinfonian ylikapellimestarina **Rumon Gamba** on toiminut ruotsalaisen Norlannin oopperan, Tanskan Aalborgin sinfoniaorkesterin ja Islannin sinfoniaorkesterin ylikapellimestarina. Oulu Sinfonian kapellimestarina hän on vierailut jo useamman kerran ennen viime vuoden alussa käynnistynyttä ylikapellimestarikauttaan. Musiikkiopintonsa Gamba aloitti Durhamin yliopistossa Koillis-Englannissa ja jatkoi kapellimestariopintoihin Lontoon kuninkaalliseen musiikkiakatemiaan. Kapellimestariura käynnistyi vuonna 1998 BBC:n filharmonisessa orkesterissa aluksi assistenttina ja sittemmin kapellimestarikumppanina aina vuoteen 2002. Gamba on kysytty orkesteri- ja oopperakapellimestari, joka vierailee säännöllisesti johtamassa BBC:n orkestereita, ja on siten myös Proms-festivaalin vakiovierailija. Arvostettujen eurooppalaisten orkestereiden lisäksi hän on tuttu nimi myös Englannin kansallisoopperan kapellimestarina. Rumon Gamban kapellimestaridebyytti Suomen kansallisoopperassa keväällä 2024 sai mediassa myönteisen arvion. Hänen johtamansa ohjelma on Suomen Kansallisoopperan ja -baletin uusi **Stravinsky**-tuotanto, joka koostuu baleteista *Petruška* ja *Kevätuhri*. ♡

Bram van Sambeek fagotti

Haagin kuninkaallisen konservatorion professori, fagottitaiteilija **Bram van Sambeek** toimi kymmenen vuotta Rotterdamin filharmonikoiden soolofagotistina ja Lontoon sinfoniaorkesterin vierailevana äänenjohtajana ennen professuuriaan. Hän oli myös Mahler-kamari-orkesterin ja Euroopan kamariorkesterin jäsen. Opettajana hän on toiminut vuodesta 2009 Rotterdamin lisäksi myös Amsterdamin ja Haagin konservatorioissa sekä Kölnin musiikin ja tanssin korkeakoulussa. Solistina kysytty Sambeek on profiloitunut monipuolisella ohjelmistollaan, joka yltyä tuoreimmista nykymusiikkiteoksista yli genererajojen aina rock- ja jazz-musiikin maailmoihin. Hän on kantasittänyt useita fagottikonserttoja, joita hänelle ovat kirjoittaneet muun muassa **Sebastian Fagerlund** ja **Kalevi Aho**. Kamarimuusikkona aktiivisen van Sambeekin vakiintuneista yhteistyökumppaneista mainittakoon klarinettitaiteilija **Reto Bieri**, käyrätorvitaiteilija **Radovan Vlatkovic**, viulutaiteilijat **Liza Ferschtman** ja **Pekka Kuusisto** sekä sellotaiteilija **Nicolas Altstaedt**. Bram van Sambeek on tehnyt pitkään yhteistyötä BIS-levymerkin kanssa. Hänen tuorein äänitteensä vuodelta 2022 on J.S.Bachin musiikkia sisältävä sooloalbumi, joka on toteutettu innovatiivisella moniraitatekniikalla, joka mahdollisti myös koskettimille kirjoitettujen partitojen ottamisen mukaan muiden partitojen ja sarjojen ohella. ♡

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun Musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisisällöt kuten oopperat ja näyttämöproduktiot, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut rytmimusiikin konsertit. Lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla palvelutaloihin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesterin levytyksiin lukeutuvat mm. **Leevi Madetojan** koko orkesterituotanto ja *Okon Fuoko* -balettipantomiimin levytys **Arvo Volmerin** johtamana. Nimikko-säveltäjänä vuosina 1997–2009 olleen **Olli Kortekankaan** ooppera *Messenius ja Lucia* sai ensi-iltansa syksyllä 2005, ja samalla ooppera levytettiin Volmerin johdolla. Vuonna 2009 ilmestyi **Mozartin** aarioita ja alkusoittoja sisältävä levy, jonka kapellimestarina on **Dmitri Slobodeniouk** ja solistina **Helena Juntunen**. Keväällä 2013 ilmestyi **Kimmo Hakolan** ja **Toshio Hosokawan** kitarakonsertot sisältävä levy, solistina **Timo**

Korhonen ja kapellimestarina **Santtu-Matias Rouvali**. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi **Klamin** ja **Englundin** viulukonserttojen levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija **Benjamin Schmidin** kanssa **Johannes Gustavssonin** johdolla. Syyskuussa 2021 ilmestyi *Kaiken maailman kehtolauluja* -levy, joka sisältää **Ismo Alangon** tuotantoa, levytyksen johti **Jaakko Kuusisto**, ja lokakuussa 2021 *Sininen Pallo* -lastenlevy, jossa mukana ovat **Tuomo Rannankari** sekä Teuvo Pakkalan musiikkiluokat ja kapellimestarina **Jaakko Jauhiainen**. Elokuussa 2022 orkesterilta kuultavaksi saatiin ruotsalaisen sinfonikon **Ludvig Normanin** musiikkia sisältävä levy, jolla kapellimestarina toimi Johannes Gustavsson. Tuorein levy, **Rumon Gamban** johdolla levytetty suomalaisia alkusoittoja sisältävä *Overtures From Finland* on elokuulta 2023.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet **Urpo Pesonen**, **Paavo Rautio**, **Onni Kelo**, **Rauno Rännäli**, **Ari Angervo**, **Peeter Lilje**, **Arvo Volmer**, **Dmitri Slobodeniouk** ja **Anna-Maria Helsing**. Päävierailijoina ovat toimineet **John Storgårds**, **Susanna Mälkki** ja **Jaakko Kuusisto**. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba. ♥

Orkesterin Pulssi sykkii elämyksiä!

Oulu Sinfonian kannatusyhdistys Orkesterin Pulssi ry sykkii jäsenilleen yhä syvempiä kokemuksia musiikista.

Jäsentapaamisten pitkät taitelijahaastattelut jatkavat siitä, mihin Varaslähtöjen lyhyet päättyvät. Oulu Sinfonian muusikoiden Virtuosi Ultimi -stipendigaala helmikuussa on Oulun kevätkauden huippuhetki.

Matkatiimimme järjestämät laadukkaat konserttimatkat johtavat kävijänsä mukavassa seurassa uusille musiikin seuduille.

Toiminnollaan Orkesterin Pulssi rahoittaa Oulu Sinfonian muusikkojen Virtuosi Ultimi -stipendejä ja muuta tukeaan Oulu Sinfoniale.

Liity jäseneksi!

www.orkesterinpulssi.fi

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Heidi Ilmolahti, äj
Mia Ohenoja, välj
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Silja Lassila *
Aino Liikanen
Nadya Pugacheva
Ismo Sirén

II VIULU

Maija Wesslund, äj
Iida Zelenski, välj
Laura Kangas
Anna-Briitta Karjalainen *
Sari Karppinen
Sari Suihkonen
Toni Tuovinen
Suvi Tönkyrä-Runsteen *
Anita Virkkala

ALTOVIULU

Susanna Raudasoja, äj *
Anniina Matinlassi
Helinä Nissi
Philip Runsteen *
Anna-Maija Rousselle
Emiliano Travasino

SELLO

Oliver Erlich, soolosellisti
Greta Ernesaks, äj
Anna Liukkonen
Sofie Spanget Takkula *
Janne Varis
Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, välj
Fanni Hoppari
Terhi Lassila

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, välj
Senja Mäki *

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, välj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Michał Konopiński, äj
Yung-Yuan Chiang, välj *
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, välj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, välj
Yi-Ling Shih *
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Thomas Petit, äj
Jukka-Pekka Peltoniemi, välj
Fabio Barros Aguiar

PASUUNA

Jiahui Qui, äj *
Jukka Myllys, välj
Wen Hong Low

TUUBA

Nicolas Indermuehle, äj *

PATARUMMUT

Petri Hänninen, äj

LYÖMÄSOITTIMET

I-Han Fu, äj
Nathan Archer *
Sho Kubota *
Fabian Paul *

HARPPU

Katri Tikka *

PIANO/CELESTA

Outi Nissi *

äj = äänenjohtaja välj = varaäänenjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

KAUSIKONSERTTI

Fantastinen sinfonia

Perjantai 17.5.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Nathanaël Iselin kapellimestari
Michał Konopiński klarinetti
Oulu Sinfonia

Claude Debussy: Rapsodia klarinetille ja orkesterille
Hector Berlioz: Fantastinen sinfonia op. 14

Liput 29/24/16 €
ticketmaster[®]

KAUSIKONSERTTI

Love Story

Torstai 23.5.2024 klo 19.00
Madetojan sali

Alberto Hold-Garrido kapellimestari
Marjukka Tepponen sopraano
Kevin Greenlaw baritoni
Aarno Cronvall kertoja
Oulu Sinfonia

Liput 29/24/16 €
ticketmaster[®]

OULU SINFONIA

**Syyskausi 2024
julkaistaan ja
myynti alkaa 17.5.**

Kausikortti

myynnissä 17.5.–30.8.2024

Minisarja 6

myynnissä 17.5.–30.10.2024

Minisarja 3

myynnissä 17.5.–14.11.2024

Erikoissarja

myynnissä 17.5.–8.11.2024

OULU SINFONIA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

[oulsinfonia.fi](https://www.oulsinfonia.fi)

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19 sekä väliajalla.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(2,00 €/min. + pvm), avoinna
ma–pe klo 8–21, la 8–21 ja su 10–18.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):

*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*